

Woensdag

27 September.

De uitgever van Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Advertismenten worden betaald na afloop van de regel, uitgezonderd Nuweel- en de 1ste aflevering 55 Ct. zegelgeld voor iedere plaatsing. Men kan ook afzonderlijk afnemen.

Geboorte- en Doodbekaandmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1.20 is, en voor elke regel daarnaaf afzonderlijk. Bij alle Boekhandelaars en Postdirectoren in het Rijk. Brieven franco.

De toekomstige houding der liberalen drukpers.

Als staatsdeel der gewijzigde grondwet door de « Dubbele Kamer » zal zijn aangenomen, en een liberaal ministerie definitief zal zijn opgetreden; als derhalve de voormalige oppositie alles heeft, « wat zij wenschen kan, wat zal dan hare drukpers meer uitroepen? Het door haar bestreden stelsel van het behoud was de voorwaarde van « haar eigen leven. Is het conservatisme geene staatkundige magt meer, dan heeft de liberalen drukpers geen vijand meer te bekampen, « en zij sterft haren natuurlijke, maar onvermijdelijken dood. »

Aldus spreekt of denkt ten minste deze en gene; doch dit noopt ons tot eene zoo kort mogelijke ontwikkeling van de taak, welke de liberalen drukpers, na de aanneming der grootendeels nieuwe grondwet, zal te vervullen hebben.

In de eerste plaats hebben de meeste harer organen wel op de aanneming der nu laatstelijk herziene grondwet aangedrongen; doch de overtuiging der noodzakelijkheid eener Eerste Kamer, en der deugdelijkheid zoo harer verkiezing door de Provinciale Staten, als van een aantal andere minder belangrijke bepalingen, heeft zij daardoor nog niet verkregen.

Zij zal dus nota nemen van den gang der zaken, en, naar mate de ervaring de noodzakelijkheid van verandering of bijvoeging van deze of gene artikelen moet doen opmerken, zal zij zoodanige punten ter overweging opzamen; te meer, daar eene nieuwe herziening, als minder omvattende en gemakkelijker te bewerkstelligen, zoo ras bij het verlicht gedeelte der natie hare nuttigheid zal zijn erkend, minder zwarigheden dan te voren zal opleveren.

Ten tweede, voor zoo lang en voor zoo veel die herziening nog niet te pas zal komen, blijft het toch waarheid, dat het, ook bij de beste wetten, voornamelijk aankomt op de uitvoering. Herziening niet alleen van de grondwet, maar ook overeenouding van het staatsbeheer; een beter en billijker belastingstelsel; meerdere vrijheid van handel en nijverheid; kortom, bevordering der algemeene welvaart, dit alles verwacht men van de hooge regering.

De liberalen drukpers heeft het programma van het nog bestaande tijdelijk ministerie toegejuicht. Het programma van het definitief ministerie zal daaraan moeten gelijk zijn of daarnaar verwijzen.

Maar is dit genoeg? — zeker neen! Dat programma zal behooren te worden verwezenlijkt, zoo mogelijk overtroffen. De voor te stellen wetten zullen dus daaraan moeten worden getoetst; en, daar alle, ook de bekwaamste en bestgezinde ministers menschen zijn, terwijl ook wij niet mijder voor dwaling vatbaar mogen worden gerekend, en de waarheid juist het best door den strijd der meeningen aan den dag komt; zoo kan het niet missen, of zelfs bij éénheid van grondbeginsel tusschen de regering en de organen der liberalen drukpers, zal er hier en daar verschil van gevoelen bestaan; zal er nu eens geprezen, dan weder gelaakt worden, en nooit zal de vrije pers hare taak als afgewezen kunnen beschouwen.

Ten derde, zeide reeds Cicero ergens: *Libertas tumus a tyranno, non a tyrannide* (wij zijn bevrijd van den dwingeland, niet van de dwingelandij). En, hoezoer wij nu met Cicero daarin verschillen, dat wij den aan Julius Caesar, den Napoleon van zijnen tijd, door eenige zamengezwooren optoetters of aristocraten gepleegden sluipmoord vermoeden, en niet de door Cicero geliefde aristocratische republiek, in tegenoverstelling van de door Caesar beoogde constitutionele monarchie, zoo hoog niet loopen; zoo moeten wij, op het standpunt van den beroemden redeenaar ons plaatsende, hem echter in zijne stelling gelijk geven.

Julius Caesar was geveld, maar geheel de Ro-

meinsche staat in Europa, Azië en Africa, was vervuld met door hem aangestelde, in zijnen geest werkende, zijne vrienden begunstigende en anderen voor het hoofd stootende ambtenaren. Wat vermag nu de senaat tegen de geconcentreerde tegenwerking van zoo vele, geroegsteund door het grootste deel der dapperen, die onder Caesar hadden gestreden en zijne schim nog vergoedden?

Ook bij ons zal eene liberale regering te worstelen hebben, gelijk nu reeds aanvankelijk het geval is, met een talrijk personeel, van de nieuwe orde van zaken afkeerig, al ware het slechts door eene langdurige gewoonte, om in alles de openbaarheid te schuwen en de uiting der openbare meening te minachten of te vreezen.

Ondergeschikte besturen staan ook niet altijd op de hoogte, waar zich de algemeene landsregering somwijls toe weet te verheffen.

Welnu! de liberalen drukpers zal eene welgezinde lapidregering dienen en ondersteunen, door de misbruiken van ondergeschikte besturen en ambtenaren aan het licht te brengen, *ut a tyrannide procerum liberemur* (opdat wij van de overheersching der gewestelijke en plaatselijke overheden bevrijd worden).

Eindelijk, ten vierde, de natie heeft eene groote bestemming te vervullen. Regtstreeksche verkiezingen worden haar toevertrouwd, en men heeft hare staatkundige ontwikkeling zoo lang tegengehouden. Zal het dus niet de roeping der liberalen drukpers zijn, licht te verspreiden, ijer met verstand aan te wakkeren, hartstogten te beteugelen, het oog van allen op verdienstelijke ingezetenen te vestigen, en te zorgen, dat de uitkomst aan eene redelijke verwachting beantwoorde?

Zoo ras de nieuwe grondwet zal zijn aangenomen, komt het, althans voor de ten uitvoerlegging daarvan zoo lang zij in werking is, niet meer aan op het onderzoek naar het beste kietselsel. Neen! alle welgezinden moeten dan zich vereenigen, om het aangenomen stelsel zoo vele gezonde vruchten te doen opleveren, als het, onder eene goede leiding, kan aanhieden, en daartegen al het kwade te verhoeden, waar eene verkeerde leiding, onder elk mogelijk stelsel, toe kon vervoeren.

Nederlanders! werkt dan allen oprecht en naar uwe krachten mede tot bevordering van het algemeene welzijn! — De liberalen drukpers zal niet in gebreke blijven; zij beseft hare verantwoordelijkheid en hare roeping.

NIJWSTIJDINGEN.

ITALIE.

TURIN, den 15. September. Gisteren is de koning alhier teruggekomen. Zijn uiterlijk kenschetst zoowel lichamelijke als innige bedruktheid. Prins Carignan heeft hem de regering, weder in handen gegeven, terwijl het bevel over het leger aan den hertog van Savoye, zoon des konings, is opgedragen.

Z. M. heeft in eene proclamatie de nat. garde voor hare getrouwheid, gedurende zijn afzijn betoond, bedankt. Het ministerie *Sesteyna* is wankelende; *Gioberti's* aanhang, waar bij de nationale garde, werkt het te veel tegen, en wordt hierin door de republikeinen, ofschoon klein in getal, geholpen.

De Napelsche troepen hebben, na de inname van Messina, hunne heroeringen op Sicilië voortgezet, en rukken naar Syracuse. De inwoners zijn echter nog niet ontmoedigd maar maken zich gereed tot het bieden van een hevigen tegenstand.

Volgens berichten uit Triest van den 15 waren dien dag op nieuw twee Fransche oorlogschepen voor die stad aangekomen, te weten het linienschip *Jupiter* van 86 en het fregat *Psyche* van 30 stukken.

TURKIJJE.

KONSTANTINOPEL, den 30. Augustus. Te verheven. Porte heeft eindelijk hare betrekking met de Fransche republiek veranderd. Althans in de onzerkerheid, wie zij met politieke oogten vriendelijk of stout moet aanzien, vooral om Ruslands wille, was de generaal van Aupick te Konstantinopel sedert drie maanden in eene valsche stelling geplaatst, wij de Porte meer harderkijk bleef weigeren, om de Fransche republiek te erkennen, zoo lang deze niet oerkend was door eene der groote mogendheden. Toen nu Pruis-

een een gezant bij de republiek zond, gaf generaal van Aupick hiervan odelijk kennis aan den Sultan, en spoedig werd hij nu als gevolmagtigde bij de verhevene Porte, ter audientie toegelaten, dat verscheidene ambtenaren, anders daerbij tegenwoordig, niet klaar konden komen.

De Sultan ontving alsdan den generaal en bleef overvloed gedurende de audientie. Z. M. was in groot leen en letterlijk overdekt met diamanten. De toespraak des generals werd, volzin voor volzin, door den minister van Buitenslandsche zaken vertolkt. De Sultan antwoordde kortelijk en sprak ook van vriendschap en sympathie, wederzijdsche verbindingsen, enz.

Generaal v. Aupick verzond onmiddellijk de tijding van de erkenning der republiek en 't verbaal van zijne audientie naar Parijs.

Ibrahim-pacha de held van Nézib en zoon van den Egyptischen overkoning, is ook te Konstantinopel aangekomen. De Sultan ontving hem zeer hartelijk en stelde zich voor, groote leesten ter eere van zijn gast te geven, maar deze werd stil en had teekenen van ziekte. De Sultan zond hem daarom zijn doctor.

DUITSCHLAND.

BERLIJN. Het ministerie *Beckerath* komt niet tot stand en men spreekt nu van een provisioneel ministerie dat zonder programma zou optreden om de zaken aan den gang te houden.

Generaal *Wrangel* heeft eene proclamatie aan de armee uitgevaardigd, waarin hij haar tot trouw aan den koning opwekt en waarschuwt voor valsche toespraak en geschriften.

FRANKFORT, den 19. September. ('s avonds 6 uur.) Zoo even zijn 30 à 40 gevangen deelnemers aan 't oproer, onder talrijk escorte naar den Tausus spoorweg gebracht. Ten einde opgesloten te worden in 't fort Hartenberg te Mainz.

20 September.

De rijkbestuurder heeft een dank-adres aan de Duitsche troepen binnens Frankfort uitgevaardigd, voor hunnen moed en trouw bij de jongste onlusten betoond.

Het rijk-ministerie van Justitie, makende bekend dat ten gevolge van den slak van beleg, er een standisch krijgsgeregigt was ingesteld, zitting houdende in de hoofdacht en waarvoor alle gevangenen moeten teregt staan.

De heer *Jahn* is weder te regt gekomen. 't Blijkt meer en meer dat de barricades door vreemde personen zijn opgeworpen.

De militairen zijn op de straten gebuid en doen zich te goed in brood en appelwijn, hub door de inwoners vol opgegeven.

In en om Frankfort zijn 15 à 18,000 man vereenigd. 't Getal der dooden en gewonden is beduidend, maar nog niet bekend. Er zijn veel Pruisische en eenige Oostenrijksche officieren onder de dooden.

Prins *Lychnowski* en de overste v. *Auerwald* zijn buiten de stad gevallen of eigenlijk vermoord. Zij deden eene verkenning op den weg naar Hanau. Te vergeefs poogden zij in de stad terug te keeren. Met hunne paarden langs alle wegen en paden geloopeerde, vonden zij die aan de uitgangen overal versperd. Eindelijk slagen zij af, om te voet te ontkomen, maar van *Auerwald* was spoedig ingehaald en afgeemaakt. *Lychnowski*, een krachtig man, bood, hoe wel ongewapend, hevigen tegenstand, en werd gewond door den slag eener bijl eerst op 't hoofd, toen aan de linkerhand en aan den rechter arm. 't Gelukte hem, echter nog een huis te bereiken, maar men dreigde dit in brand te steken. *Lychnowski* verliet het vrijwillig, en bad toen om een spoedigen dood. 't Moordgebroeders bereide hem echter nog verschrikkelijker martelingen en spot. Men drasperde zijn hoofd met een witten doek, trok hem een tijd lang in 't ronde, en plaatste toen den door bloedverlies afgematte vorst tegen een muur, als miltpunt. In die stelling ontving hij onderscheiden schoten, onder anderen een doodelijk schot door 't onderlijf.

En toch, zoo groot was de lichamelijke sterkte van *Lychnowski*, dat hij in die zelfde positie nog werd gevonden, toen een ogenblik later de patriottische vorst *Hohenlohe*, door 't oeveral hier gevoerd, de oproerlingen verjoeg. Eerst in 't huis des heeren *Behmann* en later in 't Heiligen geest hospital gebracht, heeft hij vele inlichtingen gegeven die tot ontdekkings der moordenaars kunnen leiden en teekende met verpletterden arm nog zijn testament.

Om 9 uur in den morgen van 19. September gaf hij den geest.

Al weder eene verschrikkelijke gebeurtenis, die bewijst tot welke gruwelen het staatkundig fanatisme kan leiden.

De rijkbestuurder aartsbischop *Johann* heeft de volgende proclamatie uitgevaardigd:

AAN HET DUITSCHE VOLK!

« Duitschers! de misdadige gebeurtenissen te Frankfort, de herasende aanranding der nationale vergadering, het oproer in de straten, dat door kracht van wapenen moest worden ten onder gebracht, de verfoelijken sluipmoord, en de verregaande mishandelingen en bedreigingen tegen sommige afgevaardigden, hebben de bedoelingen en plannen eener partij, welke ons vaderland in de verschrikkingen van burgeroorlog en burgerkrijg wil storten, duidelijk aan den dag gelegd.

« Duitschers! uwe vrijheid is mij heilig. Zij moech door het constitutioneel wetgeven, uwe afgevaardigden niet vergaderd zijn, daaraan en sterk gegrondvest worden. Doch

Al zoude u ontrukt worden, zooft de wettenheid met hare gewoonten zich over Duitschland zou verbreiden gaan. — Duitschers! Door de wet van 28. Junij 1848 is mij de uitvoerende magt gegeven in de aangelegenheden welke de algemeene veiligheid en welvaart van Duitschland betreffen. Ik heb tot taak ons vaderland te beschermen, hetzij dit door vijanden van buiten of door euvelheden van binnen in gevaar wordt gebragt.

Ik ken mijn plicht, ik zal dien vervullen; ik zal dien vervullen krachtig en gheheel. En gij, Duitsche mannen, die uw vaderland en uwe vrijheid lief hebt, gij zult mij, ik bea er van verzekerd, krachtig op zijde staan.

Rijksoverste: Johann.

Rijkswijk: Schermering, Peucker, Duckwitz, Mohl. — Op den 21. zijn de slagoffers van 18. Sept. plechtig ter aarde besteld. Behalve die van de generaal Auerwald en de Lichnowski waren er nog 6 andere dookkisten. Volgens het Frankr. Journ. zijn er bovendien 100 gewonden. Een ander bericht spreekt van 3 officieren en 2 soldaten gedood en 53 zwaargewond. Er zijn thans 15000 man troepen van allerlei handaard in deze stad.

— In de nationale vergadering te Frankfurt van den 19. September, maakte de president met bewogen stem, den dood van prins Lichnowski en van con Auerwald bekend: « De beweging in ons vaderland — zeld bij — heeft weder nieuwe offers verlangd, ik zeg verlangd? — neen, geëischt, want die offers zijn door moedwilligen gevallen! »

Met diep smart zoom ik u onder de gevallen, den heer van Auerwald en vorst Lichnowski. Wat die mannen zochten — den dood in den strijd voor 't vaderland — vond zij niet; door sluipmoord zijn zij gevallen! »

(Er ontstond bij deze woorden veel beweging in de vergadering. Regts, links en in 't centrum, hoorde men bravo's; op de galerijen werd een weinig onrust opgemerkt).

Ik heb geens opgewondenheid willen veroorzaken door de woorden, maar kon het smartgevoel toch niet onderdrukken over de schande, die door deze daad over ons vaderland komt.

Wij behooren ons af te vragen: wat was de aanleiding tot deze gruweligheden en wat zullen de gevolgen daarvan zijn?

De aanleiding is hoofdzakelijk de beslissing uwer meerderheid, dat in den oorlog van Duitschland en Denemarken, het kwaad rusten en over den vrede onderhandeld worden zou. Tegen die meerderheid is men in opstand gekomen! Door dien opstand, heeft men Duitschland's eenheid ter zijde willen zetten en de vrijheid vernietigen. De vrijheid huidige wij, in al onze betuigen willen wij eensgezind zijn en trachten, dat de eenheid met de vrijheid hand aan hand gaan.

Maar ook, daden, als gisteren zijn gepleegd, zijn misdadig tegen de menschheid. Wint de barbaarsheid veld, dan mogen wij wel wanhopen aan de vrijheid onzes vaderlands. Zij, die hoope hoop op de vrijheid hebben gevestigd, mogen wel al hunne zielkracht verzamelen, om den geest te onderbrengen, die het vaderland tot de barbaarsheid terugvoert.

BERLIN, den 21. September. Eindelijk is het generaal v. Plut gelukt een nieuw ministerie tot stand te brengen, v. Plut president van den raad, en oorlog, v. Bonin financien, Eichmann, binnenland, zaken, v. Donhoff buitenland, zaken, v. Boms, handel en landbouw, Notel, justitie en v. Landenberg eeredienst.

WERNEN, den 20. September. Gisteren is alhier weder een talrijke deputatie uit Pesh aangekomen, met een adres, doch thans niet aan den keizer, maar aan den rijksdag; deze heeft de deputatie niet in corpore ontvangen, maar alleen haar adres aangekomen.

— Te Trieste zijn de Fransche schepen Jupiter en Pyche den 15. Sept. aangekomen. De Engelsche schepen Spartan, Terrible en Locust lagen in die haven. Onze vloot ligt in de wateren van Istrië, onder tegen Venetië iets te ondernemen.

KEULEN, den 22. September. Gister avond, tusschen 8 en 9 uur, kwam het voor de kazernes van 't 31 regiment, weder tot onasagenaamde woordenwisselingen tusschen burgers en soldaten. De overste Eupels deed taptoe slaan en de kazernes sluiten, en toen gingen ettelijke honderden vechtlustige stads-knapen naar huis.

Te Coblenz had den 20. een ooploop plaats, waarbij men 't huis vernielde van den heer Adams, ook al om den wapenstilstand tusschen Pruisen en Denemarken gesloten!

Ten volgende dag zou den heer Stedman dezelfde eer te beurt vallen, maar de burgerwacht belette dit.

ENGELAND.

LONDEN, den 20. September. Lord en Lady Russell zijn Zaterdag te Balmoral aangekomen, waar de koningin met prins Albert en hunne oudste kinderen, nog steeds verblijft houden.

De president van den raad, lord Lansdowne, en zijne gemalin, zijn thans te Dublin. Bij hunne aankomst aldaar werden zij met gelijke knecht door de inwoners ontvangen als de minister Russell eenige dagen vroeger ondervonden had.

— De staatsgevangenen zijn eergisteren te Clonmel aangekomen, zonder dat hun militair escorte, dat zeer talrijk was, ergens tegenstand ontmoet heeft, ofschoon de weg door dat gedeelte van Tipperary-lee, waar de meeste gisting heerscht. De procureur-generaal en andere leden der regeringlijke magt bevonden zich ook reeds te Clonmel. Te Dublin gelooft men, dat de aangeklaagden, bijaldien zij schuldig verklaard worden, tot de zwaarste straf zullen worden verzonden.

FRANKRIJK.

PARIS, den 21. September.

OFFICIELE LIJST.

Van 't stadhuis afgelezen nopens den uitslag der verkiezingen:

Ingeschreven kiezers 406,810.
Stemmen 256,006.

Louis Napoleon Bonaparte 110,752.
Fould 78,891.
Raspail 66,963.

Dese zijn dus tot afgevaardigden des volks benoemd. — Kandidaten, die vervolgens de meeste stemmen hadden: Thorel, Cabot, Roger, Adam, Delassert, d. Girardin enz.

Uitgekozen verkreeg 26,885 stemmen, men zich nu herinnerd, dat tijdens de eerste verkiezingen op April 11. de 36. kandidaat nog 100,000 stemmen had, en nu men die prijs bereikt heeft, waarop verkiezings

verkiezingen thans te Paris worden gesteld.

De eenigste candidaat van 't gouvernement, die een behoorlijk getal stemmen kreeg, is de heer Adam. 't Getal beliep 54,500; maar om dit bijeen te krijgen, was ook de hulp noodig van 't Journal des Debats en den Constitutionnel!

Verder is Louis Napoleon gekozen in 't Orne, in la Charente, de la Rochelle, te Lille en misschien nog wel elders. Men spreekt er van, dat Cavaignac over de kwade tekenen des tijds heeft geraadpleegd met de heeren Vivien en Dufaure.

— Alleen het J. des Debats meldt, dat bij de afzetting der namen van de drie gekozenen voor de nat. vergadering het volgende ernstig voorval zou hebben plaats gehad. De naam van Lodewijk Napoleon zou door de nat. gerd met fanfarsen zijn begroet, terwijl het muziek onder luid geluid het v. Villons au salut de l'Empire zou hebben aangeheven. — Niettegenstaande er ernstige geruchten waren verspreid, is de rust ongestoord gebleven.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22. September. Eergisteren heeft alhier de eerste zitting plaats gehad van het congres der vrienden van den vrede. Verscheidene honderde leden dezer vergadering, uit verschillende landen, waren tegenwoordig, en de vergadering werd opgeluisterd door een talrijk en aanzienlijk publiek.

De heer Visschers, voorzitter, zette het doel dezer bijeenkomst uiteen, waarna de vice-presidenten en secretarissen werden benoemd. De heer Springar, die o. a. tot vice-president (voor Nederland) en Duitschland was verkozen, verzocht, dat hij alleen Nederland mocht vertegenwoordigen; dit werd toegestaan. De heer Visschers, gal daarop een geschiedkundig overzicht van alles wat door voortdurende manen gedaan was tot bevordering van den algemeenen vrede, waarna de heer Chameroo van Londen uitwilde over de onbillijkheid, onrechtvaardigheid en ongerijmdheid van den oorlog als middel om de geschillen tusschen de volken te besleggen. Daarna voerden de heer Bouvet, lid van de nationale vergadering in Frankrijk, en de heeren Ewart, Buckingham en Richards het woord.

In de avondzitting nam het congres het besluit, dat het voor de beschafte wereld een plicht en een middel tot behoud is, de noodige maatregelen te nemen om den oorlog geheel af te schaffen. Over een tweede voorstel, de noodzakelijkheid om de internationale geschillen aan de beslissing van arbiters te onderwerpen, hebben nog opzetscheidensprekers het woord gevoerd.

In de zitting van heden is dit tweede voorstel aangenomen en werd het voorstel besproken om een internationaal wetboek voor alle natien te doen zamenstellen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 23. September. Door Z. M. zijn hij de kanton-regeren in de provincie Zeeland herbenoemd de kantonregers: Mr. N. T. Muntendam, J. A. Seris, J. Bisschop, P. J. Bouteux en F. N. van Dam; tot griffiers: H. J. van Deense, T. J. Jansen, M. Theris, mr. J. C. R. van der Bilt, M. M. Telehuis, J. J. Verwijghen, J. N. van der Halen, G. van Waag en M. M. de Langen; tot regters plaatsvervangers: R. J. Waltman, J. W. Cullenfels, C. Schout Verhulst, B. van der Mandere, J. van der Burgh en W. J. van Voort Catshoek.

GRAVENHAGE, den 22. September. Heden zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest, om te onderzoeken de twaalf ontwerpen van wet, strekkende tot herziening der gronwet. Morgen ochtend zullen de afdeelingen dat onderzoek voortzetten.

Heden avond is de commissie van rapporteurs bijeengekomen, om een aanvang te maken met het opstellen van haar verslag nopens deze aangelegenheid.

— Men verzekert, dat H. M. de koningin van Pruisen zou wezen, een bezoek af te leggen bij koningderoos dochter, H. K. H. de erfgroot hertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, en dat zulks zou plaats hebben vóór de bevaling der erfgroot hertogin.

UTRECHT, den 22. September. Heden hield de heer mr. B. J. L. de Geer, buitengewoon hoogleraar in de rechtsgeleerdheid, alhier, in het Groot-Auditorium, zijne inwijdingsrede, waarin hij over de tijdvakken der rechtsgeleerdheid (apostates jurisprudentiae) handelde.

— In de laatste jaren is de aanvoer van levensmiddelen uit de Vereenigde Staten naar Groot-Brillanje aanmerkelijk toegenomen. De aanvoer van rund- en varkensvleesch die in 1843 10,000 vaten bedroeg, was in 1847 ruim 140,000 vaten. De aanvoer van spek was geklommen van 656,000 p. op 14,367,000 p. Reuzel van 4,570,000 p. op 17,800,000 p. Boter van 1,060,000 p. op 1,235,000 p. Kaas van 2,314,000 p. op 13,662,000 p.

Wanneer wij ons herinneren dat, nog niet zeer lang geleden, onze gewesten, schier uitsluitend in de behoeften van de Engelsche kaasmarkt voeragen; dan gevoelen wij ons verplicht onze zuivelmakende landgenooten opmerkzaam te maken op den aanvoer van Amerikaansche kaas in Engeland die in 4 jaren tijds 6 maal grooter geworden is, en hen aan te sporen om door het inspannen van alle krachten en door alle mogelijke proeven, te trachten, zich van zulk een voortreffelijke markt niet te laten verdringen.

Als een blijk van het grootgevoel van den uitvoer van vee vooral uit ons land naar Engeland, diene de volgende, uit goede bronnen opgemaakte opgave. In de week van den 27. Augustus tot den 2. September 11. zijn te Londen ingevoerd: uit Harlingen 187 runderen, 937 schapen, 79 lammeren en 74 kalveren; uit Rotterdam 507 runderen; 3607 schapen, 50 lammeren, 343 kalveren en 5 varkens; uit Bremen 176 runderen; uit Hamburg 90 runderen en 35 schapen; uit Havre 61 runderen; uit Antwerpen 8 kalveren; uit Oporto 71 runderen; te zamen 1093 runderen, 4379 schapen, 129 lammeren, 430 kalveren en 5 varkens. In de noordelijke buitenvaart van Engeland zijn in datzelfde tijdsverloop ongeveer 3000 stuks vee aangekomen uit Nederland uit Duitschland en 138 ossen, in uitnemenden toestand, uit Portugal, te Southampton.

INGEZONDEN STUKKEN.

VLISSINGEN, den 23. September. Het was hier gisteren een waren feestdag. Het korps musikanten der d. d. schutterij sedert een kort tijdsbestek van enkele maanden geheel uit vrijwilligers — liefhebbers der toonkunst — te zamen gesteld, zou zich voor het eerst aan het hoofd der schutterij toetoonen.

Na des middags in den Prinzen tuin vergaderd te zijn, begaven zich de musikanten, van daar, onder geleide van

een der heeren officieren-commissarissen; naar de gevelloop plaats, alwaar het korps schutterij dezer stad stond opgesteld, — daar gekomen werden zij door de onderofficieren en manschappen met geestdrift ontvangen en vervolgens door den heer kommandant de luit. kolonel Tromp met een gepaste aanspraak aan het korps voorgesteld — aan het einde van welke toespraak, onder het geluid van « low de Koning », de eerste toonen der muziek, met den aanval van het immer schoone Wilhelmus-lied, zich hooren hooren. — Daarna trok het geheele korps, onder de uitvoering van eenige marchen, naar het glicid der vesting, buiten de Bulwpoort, en werd aldaar door den kommandant geleid, na alloop waarna een zek ingesigels derwaarts bejeven hebbende commissie uit het stedelijk bestuur, door den kommandant met de vereischte gebodvullingen werd ontvangen, en de uitreiking plaats had van de door eenige scherpschutters behaalde prijzen, waarbij de muziek zich alomede bij afwisseling liet hooren, terwijl overigens na het uitvoeren van eenige manoeuvres, het korps onder een vloed van toeschouwers en het gejoel der menigte, de vesting weder binnen rukte en vervolgens op de loopplaats afgedankt werd.

Des avonds bragt het korps musikanten, bij fakkellicht een serenade aan het Edel Achth. hoofd der stedelijke regering. Zijn Edel Achtb. noodigde daarop heeren officieren commissarissen en verdere musikanten; allerminstzaamt blinden zijne woning, betijdde zijne welkomende tevredenheid over dit blijk van achting, en stelde daarop eenige toaalen in op het muziekkorps in 't bijzonder, en op de Vliasinge schutterij te het algemeen.

Daarna begaven zij zich naar het hof van den Prinzen tuin, alwaar het korps musikanten, in het bijzijn van gemelde commissarissen, en ten gezeggen van een aanzienlijke vereniging van ingezetenen eenige musikstukken uitvoerde, omtrent welke uitvoering alle mogelijke lof moet worden toeged, aan den kapelmeester Scheffer, die door het zamenstellen van een musikvereniging als de onderhavige, in een betrekkelijk zeer kort tijdsbestek, het beste bewijs van zijne bekwaamheden gegeven heeft.

Hij blijft steeds voortgaan zijne talenten ten behoeve van dit musik korps aan te wenden; de erkentelijkheid van Vliasinge ingezetenen al hem daardoor voortdurend en welverdiend ten deel vallen.

Onderschrive toaalen werden er ook bij deze gelegenheid te die plaats ingesigeld, zoowel op Z. M. den Koning, den kolonel generaal der schutterijen in het bijzonder, als ook de schutterijen in het algemeen, — voorts op het stedelijk bestuur dezer stad enz. enz. — waarna dit feest ordelijk af sloot, en alle aanwezenden eindigde.

Mogt de heeren kommandant en officieren-commissarissen, in de algemeen verworven goedkeuring, zoo omtrent de hede en smaakvolle uniform van dit musik korps, misgelden over de in alles geheerrecht hebbende goede orde, het door vinden voor de vele moeite en opofferingen die zij zich in deren hebben gegeven.

Wij bevelen voorts dit musik korps in de welwillendheid en medewerking van de verschillende autoriteiten en ingezetenen aan. — Wij vertrouwen dat deze vereenigde menigvuren van genoegelijke uitspanning en kunstgenot, aan Vliasinge ingezetenen voorbereid, en hopen dat korps eenmaal op die hoogte te zien, dat het met andere musik vereniging in ons vaderland zal kunnen wedijveren.

VLISSINGEN, den 20. Sept. 1848. J. ROUBAER, Walstraat Wijk E. No. 8.

ADVERTENTIE.

\$\$\$ De ondergetekende, onlangs uit de Fabrieken \$\$\$ teruggekeerd zijnde, vernittigt zijne begunstigers, \$ dat hij ruim geassorterd is in de volgende Blaauwe, Zwarte en Gekleurde LAKENS, zoewel in ordinaire, als in Superfine Qualiteiten, Satins de Laine, gekleurde ZEPHIRS, DUFFELS, REVERS, FLANELLEN en BAALLEN in alle soorten, PALIOT en VESTENSTOFFEN, wolle mode BUCKSKING, in diverse patronen, BEVERTIENS, EVERLASTEN, BROEKSTOFFEN, en in alles wat tot het vak behoort.

VLISSINGEN, den 20. Sept. 1848. J. ROUBAER, Walstraat Wijk E. No. 8.

AFVAART-UREN

VAN DE STOOMBOOT

DE SCHELDE,

VAAREND TUSSEN

VLISSINGEN en BRESKENS.

SEPTEMBER. 1848.

Van Vliissingen.		Van Brekens.	
Donderdag 28, om 12 ure.	Vrijdag 29, om 12 ure.	Donderdag 28, om 12 ure.	Vrijdag 29, om 12 ure.
Vrijdag 29, om 12 ure.	Zaterdag 30, niet varen.	Vrijdag 29, om 12 ure.	Zaterdag 30, niet varen.
Zaterdag 30, niet varen.	Octobus.	Zaterdag 30, niet varen.	Octobus.
Zondag 1, om 2 ure.	Maandag 2, om 2,30 ure.	Zondag 1, om 2 ure.	Maandag 2, om 2,30 ure.
Maandag 2, om 2,30 ure.	Dingsdag 3, om 3 ure.	Maandag 2, om 2,30 ure.	Dingsdag 3, om 3 ure.
Dingsdag 3, om 3 ure.	Woensdag 4, om 3,30 ure.	Dingsdag 3, om 3 ure.	Woensdag 4, om 3,30 ure.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 27. September. Sedert den 23. dezer zijn al ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:
Craet, Flankwa, Havre, hout; Gestelle, J. Duiw, stutgoed; Ethropia, Odeon, tarwe.
Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van daar naar zee gezeld:
Julie en Caroline, Jacobsen, Noorwegen; Haubstante, St. Petersburg; beide ballast; Victoria, Duchem, St. Petersburg; John Wright, Clarkson, Engeland; Charlotte, Mei Gem, Bankworth, Engeland; Sobu, Cullen, Londen; Wigoris, Vera-Cruz; alle stutgoed.
Van Gend gezeld:
Phoenix, Bolwin, ballast, Arontour.

Stads-Porten.

Opening des morgens ten 6 ure.
Sluiting des morgens ten 9 ure.
Finale sluiting. De Waterpoorten ten 9 ure en de Rammen ten 10 ure.

TER DRUKKERIJ VAN DE WED. A. W. WED. DE LUYCK.
GEN. VAN BIEREN, TE VLISSINGEN.